

De beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen: aard van de uitstroom in 2018

Woord vooraf

In juni 2017 publiceerde de RVA een studie 'Impact van de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen'. Die ex-postevaluatie ging over een van de belangrijkste aspecten van de hervorming van de wachtuitkering naar de inschakelingsuitkering, namelijk het feit dat het recht op die uitkeringen beperkt werd tot een periode van maximaal 36 maanden (voor samenwonende werklozen) of tot 36 maanden na de leeftijd van 30 jaar (voor de andere gezinscategorieën). Die hervorming gaf gevolg aan de aanbevelingen van internationale instanties, die voortvloeiden uit het feit dat België een van de enige landen is waarin uitkeringen worden toegekend op basis van studies. Daarenboven zijn in de meeste landen ook de werkloosheidsuitkeringen op basis van arbeidsprestaties beperkt in de tijd – vaak tot tussen 1 en 2 jaar – wat niet het geval is in België.

De publicatie van juni 2017 beperkte zich tot de resultaten voor het jaar 2015, het eerste jaar waarin er zich gevallen konden voordoen waarbij het einde van het recht bereikt werd. De beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen is ingegaan op 1 januari 2012, maar door overgangsmaatregelen kwamen de eerste gevallen van het einde van het recht pas voor vanaf 1 januari 2015. Dat zorgde ervoor dat, hoewel het gaat om een structurele maatregel die elke maand leidt tot gevallen van einde recht, de grootste uitstroom omwille van die reden zich voordeed in de maand januari van dat jaar. Bovendien leidde dat ertoe dat die groep uitstromers een heel verschillend profiel had in vergelijking met dat van de uitstromers in de overige maanden.

Omwille van die reden, alsook omwille van de belangrijke impact van deze hervorming op de betrokken populatie, stelt de RVA vast dat er ook na het verschijnen van de genoemde analyse nog steeds grote vraag is naar informatie over de later gelegen gevallen van einde recht. De RVA wil dan ook aan die vraag tegemoetkomen. Daarom engageert de RVA zich ertoe geregeld een update te publiceren van een aantal gegevens over de personen die uitstromen omwille van het einde recht. Deze publicatie, die gaat over de uitstromers van 2018, kadert in dat engagement en maakt deel uit van het evalueren van de socio-economische maatregelen onder RVA-bevoegdheid, wat één van de verplichtingen is die werd opgenomen in de bestuursovereenkomst tussen de Rijksdienst en de Belgische staat.

In deze publicatie onderzoeken we wat de aard was van de uitstroom omwille van het einde recht van de betrokkenen door hun socio-economische situatie na de uitstroom te beschrijven. Voor de kwantitatieve en budgettaire analyse, verwijzen we naar de publicatie van de resultaten over de uitstromers in 2015 (zie de publicatie 'Impact van de beperking van het recht op inschakelingsuitkeringen' van juni 2017). Aangezien de uitstroom in de loop van januari 2015 veel groter was dan in de maanden die erop volgden (ter herinnering: het ging om 16.701 van de 28.756 uitstromers van 2015, dat is 58,1%), is de kwantitatieve en budgettaire impact in ieder geval het grootst in 2015. Dat betekent dat vooral de aard van de uitstroom een pertinent onderzoeksthema blijft.

Bovendien vertonen de uitstromers van januari 2015 ook een ander profiel dan dat van de latere uitstromers, namelijk een relatief grotere aanwezigheid van persoonskenmerken die gelieerd zijn aan het verlagen van de uitstroomkansen uit de werkloosheid. Wij vangen deze analyse dan ook aan met een profielschets van de beleidsgroep van 2018.

Inhoudstafel

Woord vooraf	3
1 Algemeen overzicht van de uitstroom wegens het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen in 2018	5
2 Socio-economische positie van uitstromers na het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen	9
2.1 Uitstroom naar werk (reguliere tewerkstelling)	11
2.1.1 <i>Vergelijking met de controlegroepen</i>	11
2.1.2 <i>Verdeling volgens relevante profielkenmerken</i>	12
2.2 Uitstroom naar andere uitkeringsvormen.....	17
2.2.1 <i>Leefloon</i>	17
2.2.2 <i>Ziekte</i>	23
2.2.3 <i>Pensioen</i>	26
2.2.4 <i>Andere RVA-statuten</i>	27
2.3 De onbekende socio-economische posities.....	29
3 Conclusie	31
4 Technische nota: bepaling van de socio-economische positie	33
4.1 Definitie van de socio-economische positie ('uitstroomrichting') van de betrokkenen bij de beleidsgroep en de controlegroepen.....	33
4.2 Interpretatie van profielvariabelen	35
4.3 Alternatieve benadering van de uitstroom	36

Algemeen overzicht

Zoals in de vorige publicatie, wordt de doelgroep als volgt gedefinieerd: er wordt een uitstroom wegens einde recht geteld wanneer iemand [A] een betaling voor een inschakelingsuitkering ontving voor de maand X, maar niet meer voor de maand X+1; en [B] die maand X+1 overeenkomt met de eerste volledige maand waarop de theoretische einddatum van het recht voor die persoon bereikt is.¹

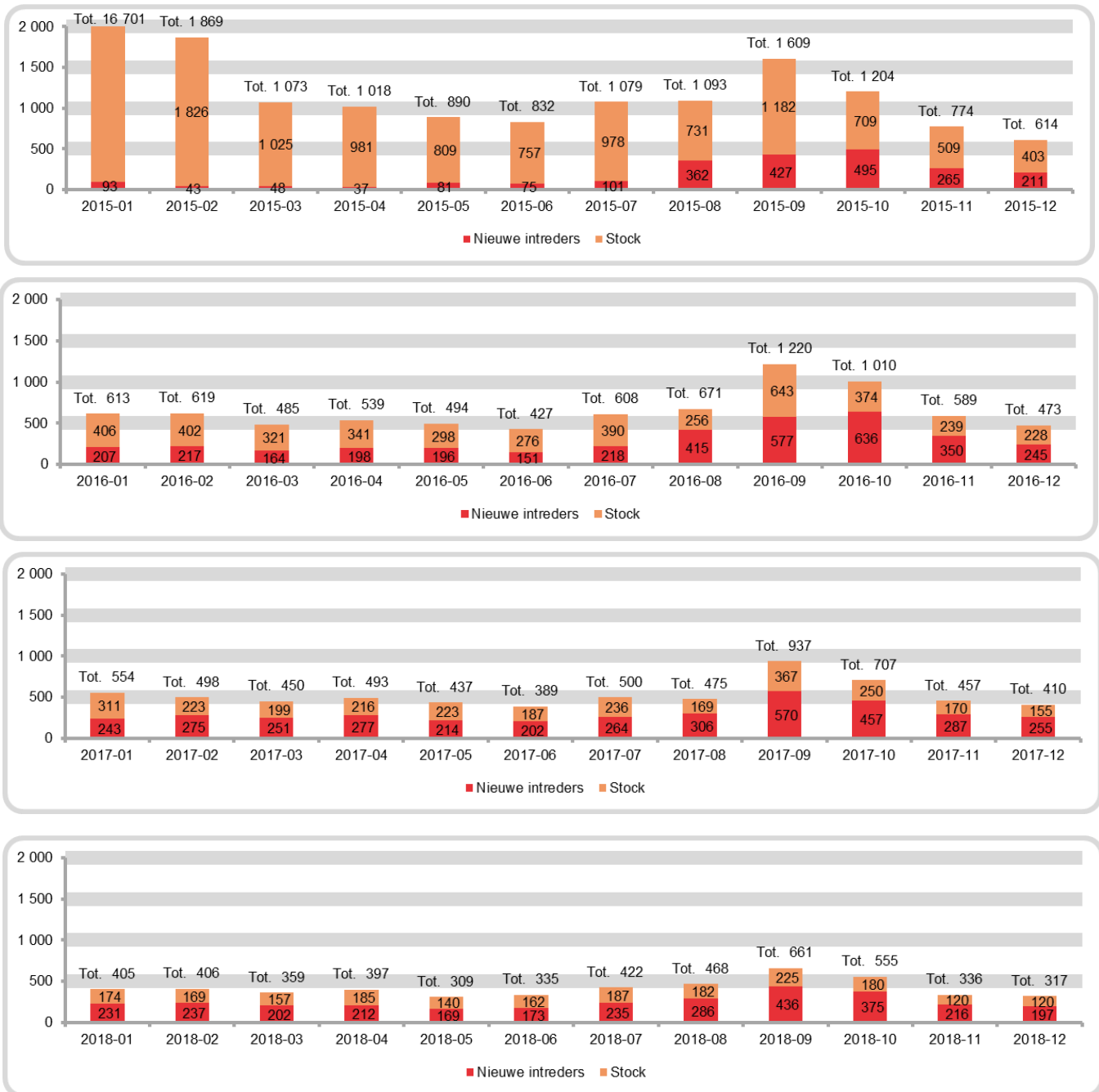
Volgens de bovenstaande werkwijze werden in 2018 in totaal 4.970 uitstromers geteld. Daarbij bevonden zich nog steeds personen die reeds inschakelingsuitkeringen genoten vóór de maatregel op 1 januari 2012 in voege trad (de zogenaamde 'stock'). Hun relatief aandeel was (zoals te verwachten valt) het grootst in de maand januari van 2015. Daarna neemt hun aandeel echter af (zie 0). In het kielzog van die afname zien we ook voor elke maand van 2018 een kleiner aantal uitstromers dan in de overeenkomstige maand van 2015.

¹ NB het gaat hier om referتماanden, niet om indieningsmaanden. Het onderscheid tussen beide tellingswijzes is terug te vinden bij de statistische definities gepubliceerd op de RVA-website.

Zoals vermeld in de publicatie van juni 2017 is dat gegeven echter nooit ten volle definitief, gelet op de mogelijkheid van de betrokkenen om met terugwerkende kracht nog eventuele additionele rechten of rechten op verlengingen of uitbreidingen te openen. De statistische impact daarvan is echter vrij miniem. De hier aangehaalde gegevens m.b.t. 2015 zijn dan ook in overeenstemming gehouden met de voorgaande publicatie.

Grafiek 1

Evolutie van het aantal uitstromers na het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen: verhouding tussen de stock en de nieuwe instromers (1 januari 2012 of later)

Tabel 1

Profiel van de uitstromers wegens einde van het recht op inschakelingsuitkeringen in 2015-2018: verschillende personen

		Totaal 2015	Totaal 2017	Totaal 2018
Geslacht	Mannen	11.357	2.831	2.236
	Vrouwen	17.399	3.476	2.734
Gewest	Vlaams Gewest	4.984	1.357	923
	Waals Gewest	19.027	4.224	3.458
	Brussels Hfdst. Gewest	4.745	726	589
Leeftijdsklasse	< 30 jaar	10.869	3.933	3.055
	30-39 jaar	11.259	1.900	1.592
	40-49 jaar	5.527	387	253
	50 jaar of ouder	1.101	87	70
Gezinscategorie	Gezinshoofden	7.270	1.012	851
	Samenwonenden	17.822	4.805	3.647
	Alleenwonenden	3.664	490	472
Werkloosheidsduur	< 5 jaar	6.632	3.442	2.590
		<i>waarvan < 3 jaar</i>		
		248	136	94
	5 jaar - < 10 jaar	6.519	1.012	883
	10 jaar - < 15 jaar	7.088	1.104	971
Studieniveau	15 jaar of langer	8.517	749	526
	Laaggeschoold	13.579	2.430	1.812
	Middengespoold	12.070	3.080	2.597
	Hooggeschoold	3.106	797	561
Totaal		28.756	6.307	4.970

		Totaal 2015	Totaal 2017	Totaal 2018
Geslacht	Mannen	39,5%	44,9%	45,0%
	Vrouwen	60,5%	55,1%	55,0%
Gewest	Vlaams Gewest	17,3%	21,5%	18,6%
	Waals Gewest	66,2%	67,0%	69,6%
	Brussels Hfdst. Gewest	16,5%	11,5%	11,9%
Leeftijdsklasse	< 30 jaar	37,8%	62,4%	61,5%
	30-39 jaar	39,2%	30,1%	32,0%
	40-49 jaar	19,2%	6,1%	5,1%
	50 jaar of ouder	3,8%	1,4%	1,4%
Gezinscategorie	Gezinshoofden	25,3%	16,0%	17,1%
	Samenwonenden	62,0%	76,2%	73,4%
	Alleenwonenden	12,7%	7,8%	9,5%
Werkloosheidsduur	< 5 jaar	23,1%	54,6%	52,1%
	5 jaar - < 10 jaar	22,7%	16,0%	17,8%
	10 jaar - < 15 jaar	24,6%	17,5%	19,5%
	15 jaar of langer	29,6%	11,9%	10,6%
Studieniveau	Laaggeschoold	47,2%	38,5%	36,5%
	Middengespoold	42,0%	48,8%	52,3%
	Hooggeschoold	10,8%	12,6%	11,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Het profiel van de beleidsgroep in 2018 kent in grote lijnen dezelfde verhoudingen als die van de beleidsgroep in 2017. Er zijn kleinere verschuivingen op te meten bij het gewest (-2,9 procentpunt voor het Vlaams Gewest), de gezinscategorieën (-2,8 procentpunt voor samenwonenden), de werkloosheidsduur (-2,5 procentpunt voor <5 jaar) en het studieniveau (+3,4 procentpunt middengespoolden).

2

Socio-economische positie van uitstromers

In dit deel onderzoeken we in welke socio-economische positie de betrokkenen terechtkomen, nadat ze zijn uitgestroomd omdat ze het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen hebben bereikt (de zogenaamde 'uitstroomrichtingen'). Met het oog op de leesbaarheid van deze nota beperken we ons hier tot het beschrijven van de aspecten van de gebruikte methodologie die noodzakelijk zijn voor een goed begrip van de navolgende analyse. Voor een nauwgezetere methodologische beschrijving verwijzen wij de lezer graag door naar de technische nota die bij deze publicatie werd bijgevoegd en/of de publicatie van juni 2017.

De uitstroom werd bepaald op basis van een opvolging van de betrokkenen van de beleidsgroep gedurende zes maanden na de laatste referentemaand waarin ze een inschakelingsuitkering ontvingen. Voor elke maand van die opvolgingsperiode werd de socio-economische positie van de betrokkenen geobserveerd. Aangezien er in de loop der maanden verschillende observaties kunnen voorkomen, moesten prioriteitsregels worden toegekend om een eenduidige uitstroom aan te duiden. De observaties werden als volgt ingedeeld in aflopende volgorde van prioriteit:

- Overlijden
- Pensioen
- Tewerkstelling (in de eerste plaats in loondienst, vervolgens als zelfstandige)
- Andere uitkeringsvormen bij de RVA
- Ziekte
- Leefloon

Alle observaties behalve die over het leefloon konden gebeuren via datamerging. De gegevens over het leefloon moesten worden aangeleverd via de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ). Daartoe leverde de RVA de nodige databestanden aan de KSZ, die ze enerzijds verrijkte met de gegevens over het leefloon en ze anderzijds anonimiseerde met het oog op de bescherming van de privacy van de betrokkenen.

Om het effect van de maatregel op de socio-economische positie van de betrokkenen in de beleidsgroep in kaart te brengen, wordt een vergelijking gemaakt met drie controlegroepen. Elk van de drie controlegroepen

bestaat uit een selectie werklozen met dezelfde profielkenmerken als de huidige beleidsgroep.² Een van de selecties gebeurde bij de populatie gerechtigden op een werkloosheidsuitkering in 2018. Die controlegroep bevindt zich dan ook in een historisch identieke arbeidsmarktsituatie als de beleidsgroep. Een andere selectie gebeurde bij de gerechtigden op een inschakelingsuitkering in 2010. Die groep bevindt zich in hetzelfde stelsel als de beleidsgroep en situeert zich in een historisch vergelijkbaar geachte arbeidsmarktsituatie. Een laatste selectie gebeurde bij de gerechtigden op een werkloosheidsuitkering in 2010, om de vergelijkbaarheid met beide andere controlegroepen te kunnen aftoetsen. De resultaten voor de beleidsgroep voor de andere types uitstroom (ziekte, leefloon enz.) worden ook vergeleken met de resultaten voor de drie controlegroepen.

Merk daarbij op dat het hier gaat om andere controlegroepen dan die gebruikt in de voorgaande publicaties. In de eerste plaats moet de contemporaine controlegroep (de groep met een werkloosheidsuitkering in hetzelfde jaar als de onderzochte beleidsgroep) in deze worden afgebakend in 2018. Verder zijn er zoals vermeld relevante profielverschillen tussen de beleidsgroep in 2015 (namelijk voor de grote groep uitstromers van de maand januari) en die van 2016, 2017 en 2018, waardoor het met het oog op vergelijkbaarheid noodzakelijk was om ook de controlegroepen uit 2010 te herzien.

De bepaling van hun socio-economische positie gebeurde net als in de voorgaande publicatie op gelijkaardige wijze als voor de beleidsgroep, rekening houdend met de volgende nuanceverschillen:

- Aangezien er zich bij de controlegroepen niet altijd een uitstroom voordoet, vangt de opvolgingsperiode voor de controlegroepen aan bij de referentemaand waarop de betrokkene op basis van zijn profiel werd geselecteerd voor de controlegroep.
- Tewerkstelling, ziekte of leefloon worden slechts geteld, wanneer er tegelijk ook een uitstroom uit het statuut als uitkeringsgerechtigde bij de RVA wordt vastgesteld.
- Bij de controlegroepen is ook het behoud van de huidige uitkering een mogelijke socio-economische positie. Betrokkenen die gedurende de gehele opvolgingsperiode elke maand een uitkering bleven ontvangen in hetzelfde statuut, werden hierbij ingedeeld.

²Het gaat m.a.w. om een gestratificeerde toevalssteekproef o.b.v. de persoonskenmerken behandeld in tabel 1.

2.1 Uitstroom naar werk (reguliere tewerkstelling)

2.1.1 Vergelijking met de controlegroepen

Tabel 2

Algemeen overzicht van omvang van de uitstroom naar reguliere tewerkstelling bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar werk	1.220	1.262	1.546	8.815	3.338	2.690
Uitstroompercentage naar werk	24,4%	29,9%	37,1%	30,7%	52,9%	54,1%

Voor de beleidsgroep van 2018 noteren we een uitstroompercentage naar werk van 54,1%. Die verhouding is veel groter dan het uitstroompercentage dat we zien bij de controlegroepen. Uiteraard is de mate van uitstroom naar werk echter ook afhankelijk van de profielkenmerken van de betrokkenen.

2.1.2 Verdeling volgens relevante profielken- merken

Tabel 3
Uitstroom naar reguliere tewerkstelling volgens leeftijdsklasse

	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Controlegroepen		Beleidsgroep	
			Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte						
< 30 jaar	3.461	1.556	1.416	10.869	3.933	3.055
30-39 jaar	1.234	2.242	2.339	11.259	1.900	1.592
40-49 jaar	264	339	338	5.527	387	253
50 jaar of ouder	32	85	74	1.101	87	70
Totaal	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar werk						
< 30 jaar	937	564	666	4.594	2.312	1.832
30-39 jaar	251	647	793	3.013	829	713
40-49 jaar	32	47	73	1.062	162	116
50 jaar of ouder	0	4	14	146	35	29
Totaal	1.220	1.262	1.546	8.815	3.338	2.690
Uitstroompercentage naar werk						
< 30 jaar	27,1%	36,2%	47,0%	42,3%	58,8%	60,0%
30-39 jaar	20,3%	28,9%	33,9%	26,8%	43,6%	44,8%
40-49 jaar	12,1%	13,9%	21,6%	19,2%	41,9%	45,8%
50 jaar of ouder	0,0%	4,7%	18,9%	13,3%	40,2%	41,4%
Totaal	24,4%	29,9%	37,1%	30,7%	52,9%	54,1%

Zowel bij de controlegroepen als bij de beleidsgroep van 2015 geldt de algemene regel dat de uitstroom naar werk afneemt naargelang de leeftijdsklasse hoger wordt. Dat gaat tot op zekere hoogte ook op voor de beleidsgroep van 2018. Hoewel die ook een hogere uitstroom naar werk laten noteren in de jongste leeftijdsklasse, ligt de mate aan uitstroom in de hogere leeftijdsklassen er slechts enkele procentpunten uit elkaar. Dat betekent dat we vooral voor de hoogste leeftijdsklasse (50 jaar of ouder) een groot verschil zien t.o.v. de controlegroepen. Voor de beleidsgroep van 2018 ligt de uitstroom naar werk er tot 41,4 procentpunt hoger dan bij hun leeftijdsgenoten uit de controlegroepen.

Tabel 4
Uitstroom naar reguliere tewerkstelling volgens werkloosheidsduur

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte						
< 5 jaar	2.282	1.522	1.492	6.632	3.442	2.590
5 jaar - < 10 jaar	1.668	2.032	1.783	6.519	1.012	883
10 jaar of langer	1.041	668	892	15.605	1.853	1.497
Totaal	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar werk						
< 5 jaar	594	544	669	2.928	1.947	1.490
5 jaar - < 10 jaar	475	585	646	2.479	639	553
10 jaar of langer	151	133	231	3.408	752	647
Totaal	1.220	1.262	1.546	8.815	3.338	2.690
Uitstroombestand naar werk						
< 5 jaar	26,0%	35,7%	44,8%	44,1%	56,6%	57,5%
5 jaar - < 10 jaar	28,5%	28,8%	36,2%	38,0%	63,1%	62,6%
10 jaar of langer	14,5%	19,9%	25,9%	21,8%	40,6%	43,2%
Totaal	24,4%	29,9%	37,1%	30,7%	52,9%	54,1%

Ook wat betreft de vergelijking volgens werkloosheidsduur stellen we vast dat de uitstroombestanden naar werk in de twee recentste beleidsgroepen relatief gezien dicht bij elkaar liggen dan bij de controlegroepen. Bij de laatstgenoemden zien we immers dat de uitstroom naar werk afneemt naargelang de werkloosheidsduur hoger is, met in bepaalde gevallen een uitstroom naar werk die bij een werkloosheidsduur van 10 jaar of langer ongeveer de helft bedraagt van bij een werkloosheidsduur van < 5 jaar.

Tabel 5
Uitstroom naar reguliere tewerkstelling volgens gewest

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte						
Vlaams Gewest	922	927	878	4.984	1.357	923
Waals Gewest	3.479	2.752	2.763	19.027	4.224	3.458
Brussels Hoofdst.Gewest	590	543	526	4.745	726	589
Totaal	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar werk						
Vlaams Gewest	363	381	485	2.072	863	623
Waals Gewest	726	750	882	5.491	2.131	1.815
Brussels Hoofdst.Gewest	131	131	179	1.252	344	252
Totaal	1.220	1.262	1.546	8.815	3.338	2.690
Uitstroombestand naar werk						
Vlaams Gewest	39,4%	41,1%	55,2%	41,6%	63,6%	67,5%
Waals Gewest	20,9%	27,3%	31,9%	28,9%	50,4%	52,5%
Brussels Hoofdst.Gewest	22,2%	24,1%	34,0%	26,4%	47,4%	42,8%
Totaal	24,4%	29,9%	37,1%	30,7%	52,9%	54,1%

In elk van de beleidsgroepen ligt de uitstroom naar werk het hoogst in het Vlaamse Gewest, gevolgd door het Waalse en ten slotte het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. In elk van de gewesten liggen die uitstroombestanden hoger in de recentste beleidsgroepen dan in de controlegroepen.

Tabel 6

Uitstroom naar reguliere tewerkstelling volgens studieniveau

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte						
Laaggeschoold	1.819	1.482	1.428	13.579	2.430	1.812
Middengeschoold	2.615	2.184	2.184	12.070	3.080	2.597
Hooggeschoold	557	556	555	3.106	797	561
Totaal	4.991	4.222	4.167	28.755	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar werk						
Laaggeschoold	386	378	434	3.373	1.161	913
Middengeschoold	623	695	858	4.076	1.662	1.417
Hooggeschoold	211	189	254	1.366	515	360
Totaal	1.220	1.262	1.546	8.815	3.338	2.690
Uitstroombestand naar werk						
Laaggeschoold	21,2%	25,5%	30,4%	24,8%	47,8%	50,4%
Middengeschoold	23,8%	31,8%	39,3%	33,8%	54,0%	54,6%
Hooggeschoold	37,9%	34,0%	45,8%	44,0%	64,6%	64,2%
Totaal	24,4%	29,9%	37,1%	30,7%	52,9%	54,1%

Zowel in de controlegroepen als in de beleidsgroepen stijgt de uitstroom naar werk naarmate ook het opleidingsniveau toeneemt. Voor de beleidsgroep van 2018 is de uitstroom naar werk voor de midden- en hooggeschoolden ongeveer gelijk aan die van de beleidsgroep van 2017. De uitstroom naar werk voor de laaggeschoolden is gestegen met 2,6 procentpunten naar 50,4% in 2018.

Tabel 7

Uitstroom naar reguliere tewerkstelling volgens arbeidsongeschiktheid

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte						
Geen arbeidsongeschiktheid	4.931	4.166	4.115	26.697	6.217	4.909
33% of meer arbeidsongeschiktheid	60	56	52	2.059	90	61
Totaal	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar werk						
Geen arbeidsongeschiktheid	1.217	1.261	1.540	8.763	3.319	2.677
33% of meer arbeidsongeschiktheid	3	1	6	52	19	13
Totaal	1.220	1.262	1.546	8.815	3.338	2.690
Uitstroombestand naar werk						
Geen arbeidsongeschiktheid	24,7%	30,3%	37,4%	32,8%	53,4%	54,5%
33% of meer arbeidsongeschiktheid	5,0%	1,8%	11,5%	2,5%	21,1%	21,3%
Totaal	24,4%	29,9%	37,1%	30,7%	52,9%	54,1%

Het ligt in de lijn van de verwachtingen dat de uitstroom naar werk hoger is wanneer er geen mate van arbeidsongeschiktheid van toepassing is. Voor het interpreteren van de resultaten van de uitstroom naar werk bij 33% of meer arbeidsongeschiktheid moet er echter ook rekening mee worden gehouden dat het hier gaat om erg kleine groepen, waardoor een zekere toevalsfactor een grotere rol kan spelen. Voor zowel de beleidsgroep van 2018 als die van 2017 noteren we een veel grotere uitstroom dan in de controlegroepen. Het verschil is veel hoger voor de beleidsgroep met een arbeidsongeschiktheid van 33% of meer: voor 2018 is de uitstroom naar werk ongeveer 2 tot 12 keer groter in vergelijking met hun tegenhangers zonder arbeidsongeschiktheid (ongeveer 1,5 tot 2 keer hoger).

Tabel 8

Involed van eventuele sancties op de uitstroom naar reguliere tewerkstelling

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte						
Geen sancties	4.739	4.048	3.034	23.268	4.998	3.930
Minstens 1 week gesanctioneerd	252	174	1.133	5.488	1.309	1.040
Totaal	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar werk						
Geen sancties	1.138	1.203	1.153	6.921	2.643	2.138
Minstens 1 week gesanctioneerd	82	59	393	1.894	695	552
Totaal	1.220	1.262	1.546	8.815	3.338	2.690
Uitstroombestand naar werk						
Geen sancties	24,0%	29,7%	38,0%	29,7%	52,9%	54,4%
Minstens 1 week gesanctioneerd	32,5%	33,9%	34,7%	34,5%	53,1%	53,1%
Totaal	24,4%	29,9%	37,1%	30,7%	52,9%	54,1%

Net als de beleidsgroep van 2015 is er maar een zwak verschil voor de groep van 2018 qua uitstroom naar werk naargelang de betrokkenen al dan niet een sanctie hebben gekregen in de loop van de vergoedingsperiode omdat ze niet voldoende naar werk hebben gezocht.

Tabel 9

Involed van eventuele verlengingen op de uitstroom naar reguliere tewerkstelling bij de beleidsgroep

	Totale populatiegrootte			Aantal uitstromers naar werk			Uitstroombestand naar werk		
	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal
2015	19.788	8.968	28.756	3.913	4.902	8.815	19,8%	54,7%	30,7%
2017	3.539	2.768	6.307	1.645	1.693	3.338	46,5%	61,2%	52,9%
2018	2.989	1.981	4.970	1.458	1.232	2.690	48,8%	62,2%	54,1%

Algemeen valt echter waar te nemen dat wie een verlenging van het recht op inschakelingsuitkeringen heeft ontvangen, bv. op basis van een tussentijdse werkervaring, een hogere uitstroom kent naar werk dan het geval is voor de werkzoekenden zonder verlengingen. Voor de beleidsgroep van 2018 beslaat het verschil tussen beide groepen 13,4 procentpunt.

Tabel 10

Uitstroom naar reguliere tewerkstelling bij de beleidsgroep volgens gezinscategorie en geslacht

	2015			2017			2018		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Totale populatiegrootte									
Gezinshoofden	1.868	5.402	7.270	237	775	1.012	225	626	851
Samenwonenden	7.257	10.565	17.822	2.301	2.504	4.805	1.712	1.935	3.647
Alleenwonenden	2.232	1.432	3.664	293	197	490	299	173	472
Totaal	11.357	17.399	28.756	2.831	3.476	6.307	2.236	2.734	4.970
Aantal uitstromers naar werk									
Gezinshoofden	442	1.227	1.669	103	234	337	86	210	296
Samenwonenden	3.032	3.300	6.332	1.375	1.414	2.789	1.055	1.146	2.201
Alleenwonenden	484	330	814	128	84	212	124	69	193
Totaal	3.958	4.857	8.815	1.606	1.732	3.338	1.265	1.425	2.690
Uitstroompercentage naar werk									
Gezinshoofden	23,7%	22,7%	23,0%	43,5%	30,2%	33,3%	38,2%	33,5%	34,8%
Samenwonenden	41,8%	31,2%	35,5%	59,8%	56,5%	58,0%	61,6%	59,2%	60,4%
Alleenwonenden	21,7%	23,0%	22,2%	43,7%	42,6%	43,3%	41,5%	39,9%	40,9%
Totaal	34,9%	27,9%	30,7%	56,7%	49,8%	52,9%	56,6%	52,1%	54,1%

Tabel 11

Uitstroom naar reguliere tewerkstelling bij de controlegroepen volgens gezinscategorie en geslacht

	Inschakelingsuitkeringen 2010			Werkloosheidsuitkeringen 2010			Werkloosheidsuitkeringen 2018			
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	
Totale populatiegrootte										
Gezinshoofden		233	635	868	234	641	875	235	643	878
Samenwonenden		1.707	1.938	3.645	1.277	1.587	2.864	1.278	1.528	2.806
Alleenwonenden		304	174	478	307	176	483	306	177	483
Totaal		2.244	2.747	4.991	1.818	2.404	4.222	1.819	2.348	4.167
Aantal uitstromers naar werk										
Gezinshoofden		35	65	100	39	74	113	42	83	125
Samenwonenden		490	553	1.043	543	520	1.063	654	643	1.297
Alleenwonenden		51	26	77	55	31	86	82	42	124
Totaal		576	644	1.220	637	625	1.262	778	768	1.546
Uitstroompercentage naar werk										
Gezinshoofden		15,0%	10,2%	11,5%	16,7%	11,5%	12,9%	17,9%	12,9%	14,2%
Samenwonenden		28,7%	28,5%	28,6%	42,5%	32,8%	37,1%	51,2%	42,1%	46,2%
Alleenwonenden		16,8%	14,9%	16,1%	17,9%	17,6%	17,8%	26,8%	23,7%	25,7%
Totaal		25,7%	23,4%	24,4%	35,0%	26,0%	29,9%	42,8%	32,7%	37,1%

Algemeen noteren we in elk van de beschreven groepen een hogere uitstroom naar werk bij de mannen dan bij de vrouwen. Uit eerder onderzoek is echter reeds gebleken dat geslacht als profielkenmerk sterk in verband staat met de gezinscategorie voor wat de uitstroomkans naar werk betreft.³ De grootste verschillen tussen beide geslachten situeren zich over het algemeen namelijk bij de samenwonenden.

Uit de bovenstaande gegevens blijkt dat de wat hogere uitstroom naar werk in de beleidsgroep van 2018 t.o.v. die van 2015 zich vooral bij de samenwonenden situeert (60,4% t.o.v. 35,5%). Bij de gezinshoofden en alleenwonenden ligt de uitstroom naar werk een beetje lager (respectievelijk 34,8% t.o.v. 23,0% en 40,9% t.o.v. 22,2%), al blijven de verschillen tussen beide beleidsgroepen klein. Voor elk van de gezinscategorieën en voor beide geslachten liggen de uitstroomcijfers naar werk echter sowieso hoger bij de beide recentste beleidsgroepen dan bij de controlegroepen.

³ Zie o.a. de RVA-publicatie 'Een onderzoek naar de determinanten van de uitstroom naar werk', september 2011.

2.2 Uitstroom naar andere uitkerings- vormen

2.2.1 Leefloon

2.2.1.1 Vergelijking met de controlegroepen

In tabel 12 wordt getoond hoeveel personen hun inschakelingsuitkering verloren na het einde van het recht en zijn uitgestroomd naar het leefloon. In totaal bedraagt het uitstroompercentage naar het leefloon in 2018 voor die groep 13,3%. De controlegroepen laten daarentegen slechts een verwaarloosbare uitstroom naar het leefloon optekenen.

Tabel 12
Algemeen overzicht van omvang van de uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Controlegroepen		Beleidsgroep	
			Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar leefloon	0	0	24	6.304	818	663
Uitstroompercentage naar leefloon	0,0%	0,0%	0,6%	21,9%	13,0%	13,3%

Bij de interpretatie van deze informatie moet rekening worden gehouden met het feit dat het leefloon een sociaal vangnet is voor o.a. wie geen recht kan doen gelden op een werkloosheids- of inschakelingsuitkering. Aangezien voor elk van de controlegroepen het recht op die uitkering in principe onbegrensd is of was in de tijd, is het niet onlogisch dat een uitstroom naar het leefloon er eerder een zeldzaamheid is. Wanneer er zich voor de betrokkenen geen andere reden aandienende om uit te stromen, konden zij namelijk hun bestaande uitkering behouden. Het is dan ook interessant om in de vergelijking tussen beleids- en controlegroepen ook rekening te houden met de groep uitkeringsgerechtigden in de controlegroepen, die dezelfde uitkering bleven behouden (cf. tabel 13).

Tabel 13
Vergelijking van de uitstroom naar het leefloon rekening houdend met het behoud van de uitkering in de controlegroepen

	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Controlegroepen		Beleidsgroep	
			Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Behoud van uitkering + uitstroom naar leefloon	2.099	1.748	1.615	6.304	818	663
Percentage behoud van uitkering + uitstroom naar leefloon	42,1%	41,4%	38,8%	21,9%	13,0%	13,3%

Rekening houdend met de groep die de bestaande uitkering behoudt gedurende de hele opvolgingsperiode, krijgen we een ander beeld te zien: bij elk van de controlegroepen gaat het om ongeveer 35-45% van de betrokkenen. Dat is een aandeel dat meer dan dubbel zo hoog ligt als dat van de uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep.

2.2.1.2 Verdeling volgens relevante profielkenmerken

Tabel 14
Uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep volgens leeftijdsklasse

	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte			
< 30 jaar	10.869	3.933	3.055
30-39 jaar	11.259	1.900	1.592
40-49 jaar	5.527	387	253
50 jaar of ouder	1.101	87	70
Totaal	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar leefloon			
< 30 jaar	932	240	156
30-39 jaar	2.943	482	445
40-49 jaar	2.047	80	48
50 jaar of ouder	382	16	14
Totaal	6.304	818	663
Uitstroompercentage naar leefloon			
< 30 jaar	8,6%	6,1%	5,1%
30-39 jaar	26,1%	25,4%	28,0%
40-49 jaar	37,0%	20,7%	19,0%
50 jaar of ouder	34,7%	18,4%	20,0%
Totaal	21,9%	13,0%	13,3%

De uitstroom naar het leefloon ligt opmerkelijk lager bij de leeftijdsklasse van < 30 jaar (5,1%) dan in de oudere leeftijdsklassen. In 2015 zien we over het algemeen dat de verhouding uitstroom naar het leefloon toeneemt naarmate de leeftijdsklasse stijgt, behalve voor de leeftijdsklasse van 50 jaar en ouder. Voor 2017 en 2018 daalt de uitstroom naar het leefloon naarmate de leeftijdsklasse toeneemt voor de personen die ouder zijn dan 30. Voor de leeftijdsklasse 50 jaar en ouder tekenen we in 2018 echter wel een lichte stijging tegenover de leeftijdsklasse 40-49 jaar.

Tabel 15
Uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep volgens werkloosheidsduur

	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte			
< 5 jaar	6.632	3.442	2.590
5 jaar - < 10 jaar	6.519	1.012	883
10 jaar of langer	15.605	1.853	1.497
Totaal	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar leefloon			
< 5 jaar	592	232	149
5 jaar - < 10 jaar	662	90	80
10 jaar of langer	5.050	496	434
Totaal	6.304	818	663
Uitstroompercentage naar leefloon			
< 5 jaar	8,9%	6,7%	5,8%
5 jaar - < 10 jaar	10,2%	8,9%	9,1%
10 jaar of langer	32,4%	26,8%	29,0%
Totaal	21,9%	13,0%	13,3%

Ook volgens werkloosheidsduur zien we hoe over het algemeen de uitstroom naar een leefloon lager ligt, naargelang er minder jaren werkloosheid worden geteld. Van de groep met een werkloosheidsduur van minder dan 5 jaar is 5,8% uitgestroomd naar het leefloon, terwijl het voor de groep met minstens 10 jaar werkloosheid gaat om 29,0%.

Tabel 16
Uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep volgens gewest

	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte			
Vlaams Gewest	4.984	1.357	923
Waals Gewest	19.027	4.224	3.458
Brussels Hoofdst.Gewest	4.745	726	589
Totaal	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar leefloon			
Vlaams Gewest	462	67	27
Waals Gewest	4.778	620	523
Brussels Hoofdst.Gewest	1.064	131	113
Totaal	6.304	818	663
Uitstroompercentage naar leefloon			
Vlaams Gewest	9,3%	4,9%	2,9%
Waals Gewest	25,1%	14,7%	15,1%
Brussels Hoofdst.Gewest	22,4%	18,0%	19,2%
Totaal	21,9%	13,0%	13,3%

Wanneer we de uitstroom naar het leefloon volgens gewest bekijken, zien we dat die opmerkelijk lager ligt in het Vlaamse Gewest dan in de beide andere gewesten: 2,9% t.o.v. 15,1% in het Waalse en 19,2% in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dat resultaat kan gedeeltelijk verklaard worden door het feit dat ook de uitstroom naar werk in het Vlaamse Gewest hoger ligt dan in de andere gewesten. Ook in het Waalse en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest noteren we echter meer uitstroom naar werk dan naar het leefloon. De resultaten laten zich deels beïnvloeden door het feit dat de populatie uitstromers wegens het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen relatief gezien veel omvangrijker is in het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Tabel 17
Uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep volgens studieniveau

	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte			
Laaggeschoold	13.579	2.430	1.812
Middengeschoold	12.070	3.080	2.597
Hooggeschoold	3.106	797	561
Totaal	28.755	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar leefloon			
Laaggeschoold	3.693	453	328
Middengeschoold	2.164	327	304
Hooggeschoold	447	38	31
Totaal	6.304	818	663
Uitstroompercentage naar leefloon			
Laaggeschoold	27,2%	18,6%	18,1%
Middengeschoold	17,9%	10,6%	11,7%
Hooggeschoold	14,4%	4,8%	5,5%
Totaal	21,9%	13,0%	13,3%

Zowel in de groep uitstromers van 2015 als in die van 2017 en 2018 daalt de uitstroom naar het leefloon naarmate het kwalificatieniveau toeneemt.

Tabel 18

Uitstroom naar het leefloon volgens arbeidsongeschiktheid

	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte			
Geen arbeidsongeschiktheid	26.697	6.217	4.909
33% of meer arbeidsongeschikt	2.059	90	61
Totaal	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar leefloon			
Geen arbeidsongeschiktheid	5.896	802	654
33% of meer arbeidsongeschikt	318	16	9
Totaal	6.214	818	663
Uitstroompercentage naar leefloon			
Geen arbeidsongeschiktheid	22,1%	12,9%	13,3%
33% of meer arbeidsongeschikt	15,4%	17,8%	14,8%
Totaal	21,6%	13,0%	13,3%

Van de groep zonder een erkende graad van arbeidsongeschiktheid die uitstroomde in 2018 is 13,3% uitgestroomd naar het leefloon t.o.v. 14,8% bij hun tegenhangers die minstens 33% arbeidsongeschikt zijn verklaard.

Tabel 19

Invloed van eventuele sancties op de uitstroom naar het leefloon

	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte			
Geen sancties	23.268	4.998	3.930
Minstens 1 week gesanctioneerd	5.488	1.309	1.040
Totaal	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar leefloon			
Geen sancties	4.925	588	458
Minstens 1 week gesanctioneerd	1.379	230	205
Totaal	6.304	818	663
Uitstroompercentage naar leefloon			
Geen sancties	21,2%	11,8%	11,7%
Minstens 1 week gesanctioneerd	25,1%	17,6%	19,7%
Totaal	21,9%	13,0%	13,3%

Waar het ontvangen van een sanctie wegens werkweigering tijdens de werkloosheid geen indicatie bleek te zijn voor een lagere uitstroom naar werk, blijkt ze dat wel te zijn voor een hogere uitstroom naar het leefloon. Dat geldt zowel voor de groep uitstromers van 2015 als voor die in 2018: het aandeel van de uitstroom naar leefloon bij gesanctioneerden ligt er respectievelijk 3,9 en 8,0 procentpunt hoger dan bij hun tegenhangers zonder sancties.

Tabel 20

Invloed van eventuele verlengingen op de uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep

	Totale populatiegrootte			Aantal uitstromers naar leefloon			Uitstroompercentage naar leefloon		
	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal	Geen verlengingen	Verlengingen	Totaal
2015	19.788	8.968	28.756	5.165	1.139	6.304	26,1%	12,7%	21,9%
2017	3.539	2.768	6.307	575	243	818	16,2%	8,8%	13,0%
2018	2.989	1.981	4.970	476	187	663	15,9%	9,4%	13,3%

Wanneer we de uitstromers die hun basisrecht hebben kunnen verlengen (bv. door een tewerkstelling) dan weer vergelijken met hun tegenhangers bij wie dat niet het geval was, zien we dat de uitstroom naar het leefloon duidelijk lager ligt bij de groep met een verlenging. Vooral voor de uitstromers in 2015 is er een groot verschil: het aandeel uitstroom naar leefloon ligt er bij de groep met verlengingen 13,4 procentpunt lager dan in de groep zonder verlengingen (t.o.v. een verschil van 6,5 procentpunt bij de uitstromers van 2018). Ter herinnering: ook op het vlak van uitstroom naar werk zagen we grote verschillen op basis van eventuele verlengingen.

Tabel 21

Uitstroom naar het leefloon en inschrijving als werkzoekende bij de beleidsgroep

	Totale populatiegrootte			Aantal uitstromers naar leefloon			Uitstroompercentage naar leefloon		
	Geen IWZ	IWZ	Totaal	Geen IWZ	IWZ	Totaal	Geen IWZ	IWZ	Totaal
2015	3.674	25.082	28.756	76	6.228	6.304	2,1%	24,8%	21,9%
2017	1.384	4.923	6.307	39	779	818	2,8%	15,8%	13,0%
2018	1.147	3.823	4.970	23	640	663	2,0%	16,7%	13,3%

Het aantonen van werkbereidheid is een verplichting voor wie aanspraak wil maken op een leefloon. Desondanks zien we voor een deel uitstromers naar het leefloon (23 van de 663, dat is 2,0%) dat ze in de opvolgingsperiode niet meer worden teruggevonden als ingeschreven werkzoekende bij de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling. Dat kan worden verklaard door het feit dat de OCMW's op basis van billijkheidsredenen kunnen beslissen dat bepaalde personen (bv. mensen in een kwetsbare sociale of medische positie) op een andere wijze hun werkbereidheid aantonen dan via een officiële inschrijving als werkzoekende.

Tabel 22

Uitstroom naar het leefloon bij de beleidsgroep volgens gezinscategorie en geslacht

	2015			2017			2018		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Totale populatiegrootte									
Gezinshoofden	1.868	5.402	7.270	237	775	1.012	225	626	851
Samenwonenden	7.257	10.565	17.822	2.301	2.504	4.805	1.712	1.935	3.647
Alleenwonenden	2.232	1.432	3.664	293	197	490	299	173	472
Totaal	11.357	17.399	28.756	2.831	3.476	6.307	2.236	2.734	4.970
Aantal uitstromers naar leefloon									
Gezinshoofden	794	2.620	3.414	71	333	404	72	256	328
Samenwonenden	706	608	1.314	153	103	256	91	76	167
Alleenwonenden	970	606	1.576	92	66	158	102	66	168
Totaal	2.470	3.834	6.304	316	502	818	265	398	663
Uitstroombestand naar leefloon									
Gezinshoofden	42,5%	48,5%	47,0%	30,0%	43,0%	39,9%	32,0%	40,9%	38,5%
Samenwonenden	9,7%	5,8%	7,4%	6,6%	4,1%	5,3%	5,3%	3,9%	4,6%
Alleenwonenden	43,5%	42,3%	43,0%	31,4%	33,5%	32,2%	34,1%	38,2%	35,6%
Totaal	21,7%	22,0%	21,9%	11,2%	14,4%	13,0%	11,9%	14,6%	13,3%

Algemeen gezien blijkt er tussen mannen en vrouwen relatief weinig verschil te bestaan wat betreft de mate aan uitstroom naar het leefloon. Het grootste relatieve verschil situeert zich bij de gezinshoofden, waar in totaal voor 2018 een aandeel van 40,9% van de vrouwelijke uitstromers naar het leefloon ging t.o.v. 32,0% van de mannelijke.

Volgens gezinscategorie stellen we echter erg grote verschillen vast, groter dan die waargenomen bij de uitstroom naar werk. In totaal zijn in 2018 slechts 4,6% van de uitgestroomde samenwonenden naar het leefloon gegaan t.o.v. 38,5% van de gezinshoofden en 35,6% van de alleenwonenden. Dat laat zich uiteraard verklaren door het feit dat de aanwezigheid van andere bestaansmiddelen (waaronder die van de partner of de ouders) worden in rekening genomen bij de beslissing om al dan niet een leefloon toe te kennen.

2.2.2 Ziekte

Tabel 23
Uitstroom naar ziekte volgens leeftijdsklasse

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte						
< 30 jaar	3.461	1.556	1.416	10.869	3.933	3.055
30-39 jaar	1.234	2.242	2.339	11.259	1.900	1.592
40-49 jaar	264	339	338	5.527	387	253
50 jaar of ouder	32	85	74	1.101	87	70
Totaal	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar ziekte						
< 30 jaar	241	102	70	550	160	132
30-39 jaar	133	159	161	830	152	124
40-49 jaar	41	40	23	452	43	21
50 jaar of ouder	4	6	3	92	12	9
Totaal	419	307	257	1.924	367	286
Uitstroompercentage naar ziekte						
< 30 jaar	7,0%	6,6%	4,9%	5,1%	4,1%	4,3%
30-39 jaar	10,8%	7,1%	6,9%	7,4%	8,0%	7,8%
40-49 jaar	15,5%	11,8%	6,8%	8,2%	11,1%	8,3%
50 jaar of ouder	12,5%	7,1%	4,1%	8,4%	13,8%	12,9%
Totaal	8,4%	7,3%	6,2%	6,7%	5,8%	5,8%

Het totaal aantal personen die uitgestroomd zijn naar ziekte is vrij vergelijkbaar voor de beleidsgroep van 2018 (5,8%), de beleidsgroep van 2017 (5,8%) en de controlegroep met werkloosheidsuitkeringen in 2018 (6,2%). In tegenstelling tot de uitstroom naar werk, blijkt de uitstroom naar ziekte toe te nemen naargelang de leeftijdsklasse stijgt.

Opvallend is dat de uitstroom naar ziekte in de bovenste leeftijdsklassen voor de beleidsgroep van 2018 hoger ligt dan bij hun tegenhangers uit de beleidsgroep van 2015. Voor leeftijdsklasse van 50 jaar en ouder stellen we dan ook vast dat de uitstroom naar ziekte het grootst is van alle beschreven groepen. Zoals beschreven, vertegenwoordigt die groep met 1,4% echter slechts een zeer kleine minderheid van de totale beleidsgroep van 2018.

Tabel 24
Uitstroom naar ziekte volgens werkloosheidsduur

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte						
< 5 jaar	2.282	1.522	1.492	6.632	3.442	2.590
5 jaar - < 10 jaar	1.668	2.032	1.783	6.519	1.012	883
10 jaar of langer	1.041	668	892	15.605	1.853	1.497
Totaal	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar ziekte						
< 5 jaar	120	85	81	306	135	107
5 jaar - < 10 jaar	157	148	113	350	56	54
10 jaar of langer	142	74	63	1.268	176	125
Totaal	419	307	257	1.924	367	286
Uitstroompercentage naar ziekte						
< 5 jaar	5,3%	5,6%	5,4%	4,6%	3,9%	4,1%
5 jaar - < 10 jaar	9,4%	7,3%	6,3%	5,4%	5,5%	6,1%
10 jaar of langer	13,6%	11,1%	7,1%	8,1%	9,5%	8,4%
Totaal	8,4%	7,3%	6,2%	6,7%	5,8%	5,8%

De uitstroom naar ziekte ligt gevoelig hoger bij wie een werkloosheidsduur kent van 10 jaar of langer. Daarin verschilt de beleidsgroep van 2018 niet t.o.v. de andere beschreven groepen, al kan de grootte van het verschil licht verschuiven naargelang de beschreven populatie.

Tabel 25
Uitstroom naar ziekte volgens gewest

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte						
Vlaams Gewest	922	927	878	4.984	1.357	923
Waals Gewest	3.479	2.752	2.763	19.027	4.224	3.458
Brussels Hoofdst.Gewest	590	543	526	4.745	726	589
Totaal	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar ziekte						
Vlaams Gewest	73	58	43	461	87	60
Waals Gewest	306	212	187	1.194	246	198
Brussels Hoofdst.Gewest	40	37	27	269	34	28
Totaal	419	307	257	1.924	367	286
Uitstroompercentage naar ziekte						
Vlaams Gewest	7,9%	6,3%	4,9%	9,2%	6,4%	6,5%
Waals Gewest	8,8%	7,7%	6,8%	6,3%	5,8%	5,7%
Brussels Hoofdst.Gewest	6,8%	6,8%	5,1%	5,7%	4,7%	4,8%
Totaal	8,4%	7,3%	6,2%	6,7%	5,8%	5,8%

Ingedeeld volgens gewest valt er voor de beleidsgroep van 2018 weinig verschil op te tekenen inzake uitstroom naar ziekte.

Tabel 26
Uitstroom naar ziekte volgens arbeidsongeschiktheid

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte						
Geen arbeidsongeschiktheid	4.931	4.166	4.115	26.697	6.217	4.909
33% of meer arbeidsongeschikt	60	56	52	2.059	90	61
Totaal	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar ziekte						
Geen arbeidsongeschiktheid	414	302	249	1.770	357	277
33% of meer arbeidsongeschikt	5	5	8	154	10	9
Totaal	419	307	257	1.924	367	286
Uitstroompercentage naar ziekte						
Geen arbeidsongeschiktheid	8,4%	7,2%	6,1%	6,6%	5,7%	5,6%
33% of meer arbeidsongeschikt	8,3%	8,9%	15,4%	7,5%	11,1%	14,8%
Totaal	8,4%	7,3%	6,2%	6,7%	5,8%	5,8%

Het is logisch dat de personen die een arbeidsongeschiktheid hebben van minstens 33% een hogere uitstroom hebben naar ziekte dan personen zonder arbeidsongeschiktheid. Net als bij de uitstroom naar werk volgens eventuele arbeidsongeschiktheid, moeten we echter opmerken dat het hier gaat om erg kleine groepen, waardoor een zekere toevalsfactor een grotere rol kan spelen.

Tabel 27

Uitstroom naar ziekte bij de beleidsgroep volgens gezinscategorie en geslacht

	2015			2017			2018		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Totale populatiegrootte									
Gezinshoofden	1.868	5.402	7.270	237	775	1.012	225	626	851
Samenwonenden	7.257	10.565	17.822	2.301	2.504	4.805	1.712	1.935	3.647
Alleenwonenden	2.232	1.432	3.664	293	197	490	299	173	472
Totaal	11.357	17.399	28.756	2.831	3.476	6.307	2.236	2.734	4.970
Aantal uitstromers naar ziekte									
Gezinshoofden	145	547	692	17	98	115	14	73	87
Samenwonenden	193	808	1.001	40	178	218	36	135	171
Alleenwonenden	108	123	231	15	19	34	14	14	28
Totaal	446	1.478	1.924	72	295	367	64	222	286
Uitstroombestand naar ziekte									
Gezinshoofden	7,8%	10,1%	9,5%	7,2%	12,6%	11,4%	6,2%	11,7%	10,2%
Samenwonenden	2,7%	7,6%	5,6%	1,7%	7,1%	4,5%	2,1%	7,0%	4,7%
Alleenwonenden	4,8%	8,6%	6,3%	5,1%	9,6%	6,9%	4,7%	8,1%	5,9%
Totaal	3,9%	8,5%	6,7%	2,5%	8,5%	5,8%	2,9%	8,1%	5,8%

Tabel 28

Uitstroom naar ziekte bij de controlegroepen volgens gezinscategorie en geslacht

	Inschakelingsuitkeringen 2010			Werkloosheidsuitkeringen 2010			Werkloosheidsuitkeringen 2018			
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	
Totale populatiegrootte										
Gezinshoofden		233	635	868	234	641	875	235	643	878
Samenwonenden		1.707	1.938	3.645	1.277	1.587	2.864	1.278	1.528	2.806
Alleenwonenden		304	174	478	307	176	483	306	177	483
Totaal		2.244	2.747	4.991	1.818	2.404	4.222	1.819	2.348	4.167
Aantal uitstromers naar ziekte										
Gezinshoofden		26	101	127	12	101	113	10	58	68
Samenwonenden		47	204	251	25	137	162	27	142	169
Alleenwonenden		21	20	41	20	12	32	8	12	20
Totaal		94	325	419	57	250	307	45	212	257
Uitstroombestand naar ziekte										
Gezinshoofden		11,2%	15,9%	14,6%	5,1%	15,8%	12,9%	4,3%	9,0%	7,7%
Samenwonenden		2,8%	10,5%	6,9%	2,0%	8,6%	5,7%	2,1%	9,3%	6,0%
Alleenwonenden		6,9%	11,5%	8,6%	6,5%	6,8%	6,6%	2,6%	6,8%	4,1%
Totaal		4,2%	11,8%	8,4%	3,1%	10,4%	7,3%	2,5%	9,0%	6,2%

Algemeen kan worden gesteld dat de uitstroom naar ziekte hoger ligt bij vrouwen dan bij mannen (8,1% t.o.v. 2,9% in de beleidsgroep van 2018), alsook bij de gezinshoofden t.o.v. de samenwonenden en de alleenwonenden (10,2% t.o.v. respectievelijk 4,7% en 5,9%). Die algemene tendens is zichtbaar in elk van de beschreven populaties.

2.2.3 Pensioen

Tabel 29

Algemeen overzicht van omvang van de uitstroom naar pensioen bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar pensioen	0	0	7	16	7	5
Uitstroombestand naar pensioen	0,00%	0,00%	0,17%	0,06%	0,11%	0,10%

Gezien het profiel van de beleidsgroepen (en omdat de controlegroepen op dat profiel zijn gebaseerd), is de uitstroom naar het pensioen in elk van de beschreven populaties verwaarloosbaar.

2.2.4 Andere RVA-statuten

Tabel 30

Algemeen overzicht van omvang van de uitstroom naar een ander RVA-statuuat bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal uitstromers naar een ander RVA-statuuat	753	627	366	65	21	33
Uitstroombestand naar een ander RVA-statuuat	15,1%	14,9%	8,8%	0,2%	0,3%	0,7%

Tabel 31

Uitstroom naar een ander RVA-statuuat volgens type van het nieuwe RVA-statuuat

	Controlegroepen			Beleidsgroep		
	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Aantal uitstromers volgens type van het nieuwe RVA-statuuat						
Gesubsidieerde tewerkstelling en tijdelijke werkloosheid	654	545	296	6	4	9
Vrijstellingen voor studies	2		4	49	16	7
Andere uitkeringsvormen	92	73	62	10	1	17
Totaal	748	618	362	65	21	33
Relatieve aandelen volgens type van het nieuwe RVA-statuuat						
Gesubsidieerde tewerkstelling en tijdelijke werkloosheid	87,4%	88,2%	81,8%	9,2%	19,0%	27,3%
Vrijstellingen voor studies	0,3%	0,0%	1,1%	75,4%	76,2%	21,2%
Andere uitkeringsvormen	12,3%	11,8%	17,1%	15,4%	4,8%	51,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Het is ook mogelijk dat de betrokkenen na hun uitstroom als uitkeringsgerechtigde op uitkeringen terechtkomt in een ander uitkeringsstelsel waarover de RVA een (al dan niet gedeeltelijke) bevoegdheid draagt. Algemeen komt dat veel vaker voor bij de controlegroepen dan bij de beleidsgroepen (slechts 0,7% van de beleidsgroep van 2018).

Voor de beleidsgroep ging het tot en met 2017 in dat soort gevallen meestal om werklozen die een vrijstelling ontvingen voor het volgen van studies, wat als maatregel om de arbeidskansen van de betrokkenen te vergroten, leidt tot een uitbreiding van het recht op inschakelingsuitkeringen. In 2018 vormen de andere uitkeringsvormen de grootste groep binnen de RVA-statuten voor de beleidsgroep. Voor de controlegroepen gaat het grotendeels om gesubsidieerde tewerkstelling of tijdelijke werkloosheid.

Tabel 32

Uitstroom naar werk, inclusief gevallen van gesubsidieerde tewerkstelling⁴ en tijdelijke werkloosheid

	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Controlegroepen			Beleidsgroep		
			Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018		
Totale populatiegrootte	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970		
Aantal uitstromers naar reguliere tewerkstelling	1.220	1.262	1.546	8.815	3.338	2.690		
Aantal uitstromers naar gesubsidieerde tewerkstelling en tijdelijke werkloosheid	654	545	296	6	4	9		
Uitstroombestand naar reguliere tewerkstelling	24,4%	29,9%	37,1%	30,7%	52,9%	54,1%		
Uitstroombestand naar gesubsidieerde tewerkstelling en tijdelijke werkloosheid	13,1%	12,9%	7,1%	0,02%	0,06%	0,2%		
Totaal uitstroombestand naar werk	37,5%	42,8%	44,2%	30,7%	53,0%	54,3%		

Wanneer we de uitstroom naar werk, die in onze eerdere bespreking beperkt was tot reguliere tewerkstelling, hier uitbreiden met de tewerkstellingen die voortkomen uit gesubsidieerde tewerkstelling of tijdelijk onderbroken zijn via tijdelijke werkloosheid, komen we voor de beleidsgroep van 2018 tot een uitstroom naar werk van 54,3%. Dat is 10,1 tot 16,8 procentpunt hoger dan de uitstroom die we volgens dezelfde definitie kunnen noteren bij de controlegroepen die zijn samengesteld volgens dezelfde profielkenmerken.

⁴ NB De gesubsidieerde tewerkstelling hier is beperkt tot de stelsels waarbij de RVA verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de betalingen. De RVA beschikt niet over gegevens over eventuele andere vormen van gesubsidieerde tewerkstelling (bv. via stelsels die volledig onder gewestelijke bevoegdheid vallen). Een klein aantal personen is ook teruggevonden in het statuut van tijdelijke werkloosheid. Bij die gevallen deed er zich mogelijks een anomalie voor in de timing van de gegevensfluxen, maar ook dat statuut impliceert een tewerkstelling voor de betrokkene, al is die tijdelijk onderbroken.

2.3 De onbekende socio-economische posities

Een grote groep uitstromers kan in geen van de bovenstaande socio-economische posities worden teruggevonden. Dat betekent dat ze geen tewerkstelling hebben gevonden, geen aanspraak kunnen maken op een uitkering van een andere tak van het sociale vangnet, of er geen aanvragen.

We kunnen die groep nog verder indelen naargelang ze na hun uitstroom al dan niet ingeschreven blijven als werkzoekende bij de gewestelijke instellingen voor arbeidsbemiddeling. De IWZ betekent namelijk dat de personen in kwestie tot de actieve bevolking behoren: ze blijven betrokken bij de arbeidsmarkt en ontvangen daartoe begeleiding van de gewestelijke diensten.

Tabel 33
Overzicht van de uitstroom naar inactiviteit of activiteit zonder uitkering bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Controlegroepen			
			Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Uitstroom naar een onbekende socio- economische positie	496	274	372	17.919	1.754	1.288
<i>waarvan met IWZ</i>	426	217	259	17.147	1.556	1.161
<i>waarvan zonder IWZ</i>	70	57	113	772	198	127
Uitstroombestand naar een onbekende socio-economische positie	9,9%	6,5%	8,9%	62,3%	27,8%	25,9%
<i>waarvan met IWZ</i>	8,5%	5,1%	6,2%	59,6%	24,7%	23,4%
<i>waarvan zonder IWZ</i>	1,4%	1,4%	2,7%	2,7%	3,1%	2,6%

Uit de bovenstaande gegevens blijkt dat van de beleidsgroep van 2018 23,4% eindigt als werkzoekende zonder uitkering en 2,6% als niet-werkzoekende zonder uitkering.

Ten slotte moet nog worden opgemerkt dat, wanneer men alle bovenstaande gegevens m.b.t. de uitstroomrichtingen samen beschouwt, er nog een klein verschil overblijft tussen de som van de delen en de totale grootte van elk van de populaties. Dat is te verklaren door een klein aantal overliddens die plaatsvonden gedurende de opvolgingsperiode (cf. tabel 34)

Tabel 34
Overzicht van het aantal overliddens na de uitstroom bij de beleidsgroep en de controlegroepen

	Inschakelings- uitkeringen 2010	Werkloosheids- uitkeringen 2010	Controlegroepen			
			Werkloosheids- uitkeringen 2018	2015	2017	2018
Totale populatiegrootte	4.991	4.222	4.167	28.756	6.307	4.970
Aantal overliddens na de uitstroom	4	4	4	17	2	5
Percentage overliddens	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,03%	0,10%

3

Conclusie

Tabel 35
Synthese van de uitstroomrichtingen per populatie

	Werk	Leefloon	Behoud van de RVA-uitkering	Ziekte	Ander RVA-statuu	Pensioen/Overlijden	Werkzoekenden zonder uitkering	Niet-werkzoekenden zonder uitkering	Totaal
Inschakelings-uitkeringen 2010	1.220	0	2.099	419	753	4	426	70	4.991
Werkloosheids-uitkeringen 2010	1.262	0	1.748	307	627	4	217	57	4.222
Werkloosheids-uitkeringen 2018	1.546	22	1.591	257	366	11	259	113	4.165
2015	8.815	6.304	-	1.924	65	33	10.919	696	28.756
2017	3.338	818	-	367	21	9	1.566	198	6.307
2018	2.690	663	-	286	33	10	1.161	127	4.970
Inschakelings-uitkeringen 2010	24,4%	0,0%	42,1%	8,4%	15,1%	0,1%	8,5%	1,4%	100%
Werkloosheids-uitkeringen 2010	29,9%	0,0%	41,4%	7,3%	14,9%	0,1%	5,1%	1,4%	100%
Werkloosheids-uitkeringen 2018	37,1%	0,5%	38,2%	6,2%	8,8%	0,3%	6,2%	2,7%	100%
2015	30,7%	21,9%	-	6,7%	0,2%	0,1%	38,0%	2,4%	100%
2017	52,9%	13,0%	-	5,8%	0,3%	0,1%	24,7%	3,1%	100%
2018	54,1%	13,3%	-	5,8%	0,7%	0,2%	23,4%	2,6%	100%

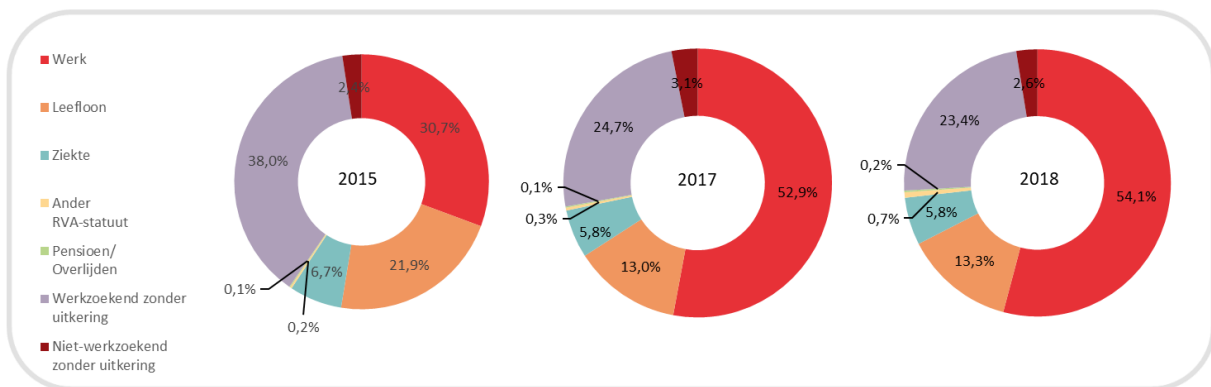
In de publicatie van juni 2017 konden we voor de totale beleidsgroep van 2015 voornamelijk de volgende conclusies trekken:

- Een hogere uitstroom naar werk dan in de controlegroepen;
- Een hogere uitstroom naar het leefloon dan in de controlegroepen; en
- Een hogere uitstroom naar de activiteit (werkzoekend) zonder uitkering dan in de controlegroepen.

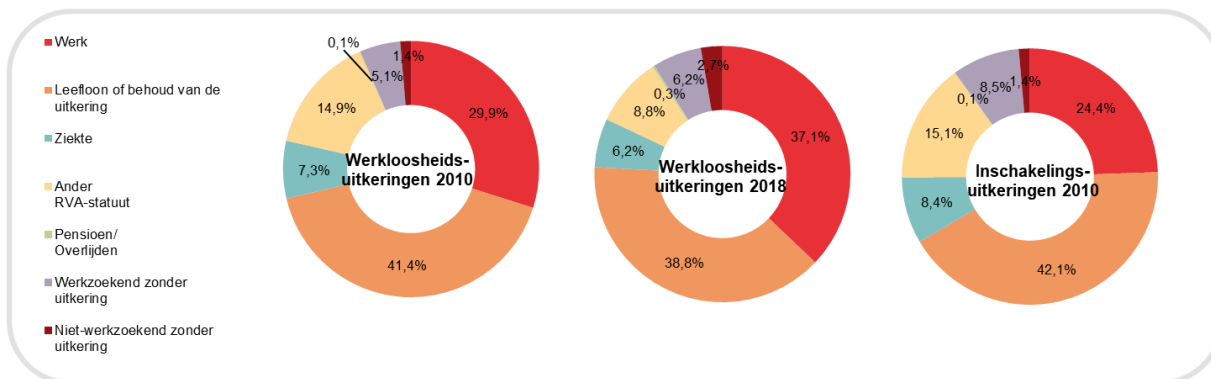
Voor de beleidsgroep van 2018 zien we dat die algemene conclusies worden bevestigd. In vergelijking met de resultaten van de uitstromers in 2015 stellen we wel grote verschillen vast in verband met de profielkenmerken van de betrokkenen. Omwille van de hoeveelheid uitstromers van januari in de populatie van 2015, wordt het profiel van die uitstromers gekenmerkt door een relatief grotere aanwezigheid van kenmerken die gelieerd zijn aan een kleinere kans om uit te stromen van werkloosheid naar werk. Voor de huidige populatie zien we daardoor een hoger aandeel van uitstromers naar werk dan in 2015. De verhoudingen van de uitstromers naar het leefloon, naar ziekte en naar activiteit (werkzoekende) zonder uitkeringen zijn daarentegen minder belangrijk.

Uiteraard moet er bij elk van de beschreven populaties rekening worden gehouden met de specifieke profielkenmerken van de betrokkene(n).

Grafiek 2
Synthese van de types uitstroom bij de beleidsgroep

Grafiek 3
Synthese van de types uitstroom (of het behoud van de uitkering) bij de controlegroepen

4

Technische nota

4.1

Definitie van de socio-economische positie ('uitstroomrichting') van de betrokkenen bij de beleidsgroep en de controlegroepen

Om de uitstroom te kunnen definiëren, werden de RVA-gegevens gekoppeld aan externe databanken via een vastgelegde datamatchingprocedure waartoe de RVA gemachtigd is. Volgens die procedure wordt op basis van het rijksregisternummer voor elke betrokkene per maand van opvolging aan de RVA één bericht doorgegeven van de volgende mogelijke socio-economische posities (in volgorde van prioriteit): overlijden, pensioen, (laatst bekende) tewerkstelling als loontrekkende, ziekte, (laatst bekende) zelfstandigenstatuut en (indien niet teruggevonden in een van de voorgaande categorieën) onbekend. Voor al die posities (behalve uiteraard 'onbekend') wordt als gegeven de begindatum doorgegeven waarop de situatie in kwestie aanvangt. In het geval van ziekte of van een tewerkstelling als loontrekkende of zelfstandige wordt ook de einddatum doorgegeven, indien die bekend is. Ten slotte is het voor de RVA ook mogelijk om te bepalen of de betrokkene gedurende de opvolgingsmaanden eventueel in een ander RVA-statuut kon instromen.

De beleidsgroep (uitstromers wegens het einde van het recht op inschakelingsuitkeringen) werd op die manier opgevolgd in de laatste referentemaand waarop de betrokkene een inschakelingsuitkering kreeg en in de zes daaropvolgende maanden. Voor de controlegroepen werd de referentemaand van selectie als begin van de opvolgingsperiode genomen. In tegenstelling tot de beleidsgroep was het voor de betrokkenen echter ook mogelijk om de bestaande uitkering te behouden gedurende de opvolgingsperiode. Dat leverde een aantal nuanceverschillen op bij het toekennen van een uitstroom op basis van die gegevens.

Voor de beleidsgroep werd in de opvolgingsperiode alleen gezocht naar de begindata van één van de bovenstaande socio-economische posities. Voor de controlegroepen werd onderzocht in hoeverre de doorgegeven berichten al dan niet overeenkwamen met een uitstroom uit het uitkeringsstatuut: aan de hand van de begin- en einddata werd (op basis van de beschikbare informatie) uitgemaakt in welke maanden van de opvolgingsperiode welke socio-economische positie lopend was en in hoeverre er in die maanden al dan niet nog een betaling door de RVA werd geregistreerd. Voor zowel de beleidsgroep als de controlegroepen werd vervol-

gens op basis daarvan de (eventuele) uitstroom bepaald. In de mate van het mogelijke⁵ werden daarbij dezelfde prioriteitsregels gehanteerd als voor het doorgeven van de berichten m.b.t. de socio-economische positie in de beschreven datamergingprocedure.

Aangezien de RVA niet beschikt over gegevens m.b.t. eventuele OCMW-hulp voor zijn (ex-)uitkeringstrekkers, werd een aanvraag ingediend bij de KSZ voor het bepalen van de uitstroom naar het leefloon. Voor de databestanden geleverd door de RVA, onderzocht de KSZ op basis van gegevens van de POD Maatschappelijke integratie of de betrokkenen in de opvolgingsperiode OCMW-hulp hadden ontvangen. Vervolgens werden die databestanden geanonimiseerd en terugbezorgd aan de RVA.

Afhankelijk van het moment waarop die gegevens aan de RVA worden bezorgd en van het moment waarop de POD Maatschappelijke integratie de laatste input geeft, is het mogelijk dat voor de meest actuele uitstromers de opvolgingsperiode van zes maanden voor het leefloon onvolledig is. Daardoor kan het dat bepaalde personen die tot de categorie behoren van personen met een onbekende socio-economische positie eventueel nog zouden worden ingedeeld bij de personen die uitstromen naar het leefloon, als de ontbrekende opvolgingsperiode wordt aangevuld. Het is wel weinig waarschijnlijk dat de eventueel ontbrekende gegevens in de gebruikte methodologie voor grote verschuivingen zouden kunnen zorgen bij het type uitstroom.

Aangezien die fase in de bepaling van socio-economische posities pas kon gebeuren na de fase van *datamerging*, moesten we qua tellingsregels de laagste prioriteit geven aan de uitstroom naar het leefloon. In het geval van de controlegroepen werd daarbij, net als voor het bepalen van de uitstroom via *de datamergingprocedure*, de voorwaarde gesteld dat er pas een uitstroom naar het leefloon werd geteld als er tegelijk geen betaling door de RVA werd geregistreerd.

De betrokkenen die na het bepalen van de uitstroom naar leefloon nog steeds een onbekende socio-economische positie kennen, worden gerekend als zijnde uitgestroomd naar inactiviteit of activiteit zonder uitkering. Om het onderscheid tussen beide groepen te maken, werd aan de bestanden die aan de KSZ werden geleverd een variabele toegevoegd om aan te geven of ze in de opvolgingsperiode al dan niet ingeschreven waren als werkzoekende.

⁵ De uitstroom naar ziekte geldt hierbij als uitzondering en kreeg een verlaagde prioriteit toegekend. Uit datatests bleek namelijk dat de uitstroom naar ziekte in de controlegroepen t.o.v. die bij de beleidsgroep niet vergelijkbaar was bij behoud van de bestaande prioriteitsregels. Dat was een gevolg van het feit dat het hebben van een uitkering vaker bleek te leiden tot het aangeven van kortere ziekteperiodes, aangezien de betrokkenen op ziektedagen niet vergoedbaar zijn voor de werkloosheids- of inschakelingsuitkering. Door de prioriteit van de berichten van ziekte te verlagen, is de impact van dit effect sterk afgenomen, zij het niet volledig geneutraliseerd.

4.2 Interpretatie van profielvariabelen

Bij het interpreteren van de profielvariabelen moet er rekening mee worden gehouden dat die gebaseerd zijn op de persoonsgegevens waarover de RVA beschikt in zijn databanken. Er wordt steeds uitgegaan van de situatie in de laatste referentemaand met een inschakelingsuitkering voor de beleidsgroep en van de referentemaand van selectie voor de controlegroepen. Eventuele wijzigingen in de persoonsgegevens van de betrokkene gedurende de opvolgingsperiode werden dan ook niet in beschouwing genomen.

De enige uitzondering op die regel vindt plaats wanneer de eventuele inschrijving als werkzoekende als variabele wordt gebruikt. Aangezien die inschrijving in principe een voorwaarde is voor de werkloosheids- of inschakelingsuitkering (waarvoor evenwel bepaalde vrijstellingen bestaan), werden hiervoor de zes maanden in beschouwing genomen na de laatste referentemaand van de inschakelingsuitkering (beleidsgroep) of de referentemaand van selectie (controlegroepen). Voor het bepalen van een eventuele inschrijving als werkzoekende in die periode, werd gebruikgemaakt van de gegevens uit de zogenaamde STAT92. Dat is de statistiek over de niet-werkende werkzoekenden die onder het beheer van de RVA de gegevens van de VDAB, de FOREM, Actiris en de ADG m.b.t. IWZ samenbrengt. Men moet echter rekening houden met mogelijke vertragingen bij de schrapping van vervallen IWZ in de gegevensflux van de gewestelijke diensten aan de RVA. Bijgevolg is er een zekere overschatting mogelijk van het aantal personen dat ingeschreven blijft als WZ na de uitstroom uit de inschakelingsuitkering.

4.3

Alternatieve benadering van de uitstroom

Ten slotte vermelden we nog de resultaten van een alternatieve methode die werd overwogen om de uitstroom te bepalen. Daarbij werden dezelfde prioriteitsregels gehanteerd met betrekking tot het terugvinden van de socio-economische posities, maar de uitstroom wordt toegekend aan de laatst bekende socio-economische positie van de opvolgingsperiode.

Hoewel die benadering een interessante alternatieve visie biedt op de vraagstukken rond de uitstroomrichting (bv. de veel hogere uitstroom naar inactiviteit zonder uitkering, vooral in de beleidsgroep, maar ook in de controlegroepen), blijkt het moeilijk om een dergelijke momentopname te interpreteren of te rijmen met ander onderzoek naar de interacties tussen de diverse takken van het sociale vangnet. Bovendien versterkt die methode de problematiek rond de opvolgingsperiode van het leefloon.

Tabel 36

Overzicht van de laatst bekende socio-economische positie in de opvolgingsperiode per populatie

	Werk	Leefloon	Behoud van de RVA-uitkering	Ziekte	Ander RVA-statuu	Pensioen/Overlijden	Werkzoekenden zonder uitkering	Niet-werkzoekenden zonder uitkering	Totaal
Inschakelings-uitkeringen 2010	903	.	2.569	278	734	4	208	295	4.991
Werkloosheids-uitkeringen 2010	943	.	2.161	185	629	4	97	203	4.222
Werkloosheids-uitkeringen 2018	1.197	15	1.969	124	359	11	90	402	4.167
2015	3.999	5.949	-	0	834	33	11.787	12.103	34.703
2017	2.553	543	.	168	32	9	1.301	1.701	6.307
2018	2.131	454	.	143	40	10	965	1.227	4.970
Inschakelings-uitkeringen 2010	18,1%	-	51,5%	5,6%	14,7%	0,1%	4,2%	5,9%	100%
Werkloosheids-uitkeringen 2010	22,3%	-	51,2%	4,4%	14,9%	0,1%	2,3%	4,8%	100%
Werkloosheids-uitkeringen 2018	28,7%	0,4%	47,3%	3,0%	8,6%	0,3%	2,2%	9,6%	100%
2015	11,5%	17,1%	-	0,0%	2,4%	0,1%	34,0%	34,9%	100%
2017	40,5%	8,6%	.	2,7%	0,5%	0,14%	20,6%	27,0%	100%
2018	42,9%	9,1%	.	2,9%	0,8%	0,2%	19,4%	24,7%	100%

